

Feliu Monné i Batallé

(1864-1935)

Músiques per a gralla

Edició a cura de
Xavier Bayer

Textos de
Xavier Bayer, Josep Crivillé i Ramon Vilar

COL·LECCIÓ:
Calaix de solfa
”

 DINSIC
Publicacions Musicals

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Barcelona, 2000

Feliu Monné i Batallé (1864-1935): músiques per a gralla

Edició a cura de Xavier Bayer

Col·lecció *Calaix de solfa* núm. 5

Textos de Xavier Bayer, Josep Crivillé i Ramon Vilar

Coordinació: Josep Albà

Agraïments: Laia Monné, Agustí Monné, Jaume Monné, Carles Sagarra, Mercè Sanchís, Mariona Masferrer, Marcel Escudé, Jesús Ventura, Jordi Macaya, Eva Torres (Dinsic, Publicacions Musicals, S.L.), Clavé Miquel, Pilar Vives, Francesc Marimon, Pau Orriols, Xavier Güell, Paton Felices, Joan Reyes, Miquel Benito i Ton Rubires.

Consell editorial de la col·lecció *Calaix de solfa*:

- Josep Albà, Xavier Bayer, Marcel Casellas, Joan Cuscó, Blai Fontanals i Xavier Orriols.

Coedició de: DINSIC Publicacions Musicals, S.L.
i el Departament de Cultura
de la Generalitat de Catalunya.

Primera edició: novembre de 2000
Disseny portada: Hermini Mampel
Foto portada: Grallers de Vilafranca, 1958 (col. Ton Rubires)
Foto portadeta: Feliu Monné (col. Laia Monné)
Maquetació: DINSIC GRÀFIC

© **Xavier Bayer, Josep Crivillé i Ramon Vilar, pels textos**
© **Xavier Bayer, per la recopilació**

© **D'aquesta edició: DINSIC Publicacions Musicals**
Santa Anna, 10, E 3 - 08002 Barcelona
i
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Imprès a REIMBOOK
Carretera de la Santa Creu de Calafell, km. 9200, 08830-Sant Boi

Dipòsit Legal: B-47.784-2000
ISBN : 84-95055-57-0 (DINSIC, Publicacions Musicals, S.L.)
ISBN: 84-393-5234-4 (Generalitat de Catalunya)

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la re-prografia i el tractament informàtic, així com la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització expressa dels coeditors o entitat delegada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

DISTRIBUEIX: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, E 3 - 08002 Barcelona
Tel. 933180605 - Fax 934120501
e-mail: dinsic@dinsic.com
<http://www.dinsic.es>
<http://www.dinsic.com>

Presentació

Quins són els camins del talent? Ser en el moment just i en el lloc adient té, segurament, molt a veure perquè aquests camins siguin més o menys discrets, més o menys gratificants.

Tanmateix, els camins del talent són molt diversos i el servei que el talent d'uns pot fer envers els altres, també.

Més enllà dels seus èxits, més enllà del seu ressò, la música del senyor Feliu té el valor afegit de sorgir de la vida quotidiana. És la música del poble per al poble, el resultat d'un temps en el qual no valien efectes especials, ni visuals ni sonors. Un temps en el qual el músic s'havia, per força, d'emmotllar als desitjos del respectable i, a sobre, fer-ho bé.

Què hauria passat si el talent del senyor Feliu hagués ultrapassat les fronteres del seu temps i la seva condició de músic menestral? Mai no ho sabrem i, potser, no faci falta ni tan sols imaginar-ho, perquè el talent no es pot mesurar per les fronteres que traspassa, i l'èxit no es calibra per si s'assoleix o no la glòria universal. I això és així perquè el món està format per multitud d'universos concrets en què cadascun de nosaltres fa el que bonament pot i alguns, com és el cas del mestre Monné, van una mica més enllà i fan, a més, el que volen, allò en què creuen i, de passada –o pel damunt de tot, com es vulgui– fan feliços els altres amb la seva feina. Imaginem-nos el senyor Feliu component, amb paciència oriental, ara una polca, ara una missa, ara la música d'un acte de la *Passió d'Esparreguera*, ara una caramella, i sabrem del valor immens de la feina anònima.

Pensem en Xavier Bayer capbussat en el temps i coneixerem la felicitat de la descoberta. Al senyor Feliu, a en Xavier i a tots els que han fet possible aquest llibre: gràcies per la memòria.

Marcel Escudé Pascual
Regidor de Cultura d'Esparreguera

Comentari musical

per Josep Crivillé i Ramon Vilar

Posar-se en contacte amb la música de Feliu Monné esdevé del tot gratificant pel bon tractament que fa dels instruments i pel seu equilibri formal, de tal manera que esdevé un punt de referència d'un moment especialment ric a Catalunya pel que fa a la creació musical i a la constitució de grups instrumentals. D'altra banda, tenim la sensació que encara hi ha molt a dir i a investigar sobre aquesta generació de músics de tombant de segle, directors i compositors a la vegada, a voltes considerats injustament "menors", que van crear un veritable teixit musical a través del territori i que amb el seu bon fer, ni que fos amb unes peces de ball (tot i que conreen molts altres gèneres), van deixar temes emblemàtics i identificatius d'aquell moment històric. Una mostra la tenim en les trenta peces esplèndides per a gralla d'aquest prolífic compositor que aquí es presenten, les quals hem dividit en dos amplis grups: ballables i peces de concert. Totes tenen en comú l'instrument per al qual foren escrites i, atenent la cronologia de la vida de l'autor, van ser compostes entre els anys 1897 i 1917, període de temps que equival a la seva maduresa. El primer grup consta de rigodons (1), marxa per a processó (1), sardana (1), danses (6), americana (1), pasdobles (3), polques (3), masurques (3), vals-jotes (5) i xotis (2). I el segon grup està format per dues fantasies que són peces de concert, les quals tenen una longitud força respectable.

A Feliu Monné (Olesa de Montserrat, 1864 - Esparreguera, 1935), l'uneix als compositors del seu moment (com per exemple Francesc Toldrà i Carbonell o Ramon Roig i Perles) la influència d'estètiques semblants, el conreu d'unes gairebé idèntiques modalitats de ball com també de peces de concert (fantasies, per exemple, obres d'estructura lliure que manllevaven motius d'altres peces que estaven de moda) i el fet d'escriure per a grups de grallers consolidats de l'època. Cada un d'ells aporta el seu propi caràcter a les composicions, difícil, però, d'escatir quan són compositors que tracten els mateixos gèneres i en el mateix espai de temps. Tanmateix, podem constatar, per exemple, maneres diferents de tractar el recurs del virtuosisme, el qual en Feliu Monné

sempre serà optatiu, ja que pràcticament només el trobem a les variacions. Com també diferents miraments a l'hora d'establir un repertori. En el cas de Feliu Monné podem dir que el que aquí s'ofereix és molt variat, i inclou modalitats poc presents en altres coetanis, com és ara uns rigodons amb cinc números, una marxa de processó, una sardana llarga i també un grup de danses que, tot i respectant el nom genèric donat pel compositor, per la seva estructura bé es podrien considerar americanes o havaneres.

1. Ballables

Com a comentari d'alguns dels trets de llenguatge musical d'aquestes composicions podríem indicar el següent:

1.1. **L'estil musical** de Feliu Monné, d'entrada i de manera general, el podríem descriure aquí com brillant, amb uns perfils melòdics simples però de gran força expressiva i una harmonia bàsica. Amb una gran sobrietat d'elements aconseguim uns temes enèrgics i vibrants en els quals destaca, per exemple, la seva simetria evolutiva de manera que ofereixen un discurs musical amable, alegre, engrescador, fins i tot fàcil de recordar. En aquest sentit, hi podríem situar el trio de la polca *La ligera*:

Com també destaquem el disseny melòdic del tema que es troba entre els compassos 17-23 del vals jota *El montanyès*, d'un gran caràcter expressiu, i el breu discurs de la segona gralla tan característic (c.23-26) que serveix d'enllaç entre la primera part i la seva repetició:

Marxa per a processó

Feliu Monné
17 de juny de 1903

The musical score is written for three staves in 3/4 time. It consists of five systems of music. The first system includes dynamics *p*, *f*, *p*, *f*, and *p*. The second system includes a trill (*tr*) and triplets (*3*). The third system includes triplets (*3*). The fourth system includes triplets (*3*). The fifth system includes a piano (*p*) dynamic and triplets (*3*). The score is marked with measure numbers 7, 13, 18, and 24.

La clavellina (sardana)

Feliu Monné
Agost de 1907

curts

f

8

f

p

15

f

p

f

p

22 *llargs*

f

p

29

Fotocopiar els llibres és il·legal.

Noche buena (dansa)

Feliu Monné
Març de 1904

7

13

19

25

f

f

p

1. 2.

3 3 3 3

Fotocopiar els llibres és il·legal.

La bicicleta (polca amb variacions)

Feliu Monné
Octubre de 1901

Fotocopiar els llibres és il·legal.

8

solo %

8

15

3

a CODA

2n cop pp

21

p

1.

2. *solo*

28

La modernista (masurca)

Feliu Monné
5 d'agost de 1902

First system of the musical score, measures 1-7. The music is in 3/4 time. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The key signature has one flat (B-flat).

Second system of the musical score, measures 8-15. The melody continues in the right hand, and the accompaniment continues in the left hand.

Third system of the musical score, measures 16-22. Measure 16 starts with a 'solo' marking. Measure 17 starts with a 'p' (piano) marking. The melody continues in the right hand, and the accompaniment continues in the left hand.

Fourth system of the musical score, measures 23-29. Measures 23-24 are marked with '1.' and '2.' respectively, indicating a first and second ending. The melody continues in the right hand, and the accompaniment continues in the left hand.

Fifth system of the musical score, measures 30-36. The melody continues in the right hand, and the accompaniment continues in the left hand.

Fotocopiar els llibres és il·legal.

Los vendrellenses (xotis)

Feliu Monné

Fotocopiar els llibres es il·legal.

Índex

Presentació	3
Nota biogràfica	4
Comentari musical	8
Los tarragonenses (rigodons).....	13
Marxa per a processó	18
La clavellina (sardana).....	20
Noche buena (dansa)	22
La pastorcilla (dansa).....	24
Rosita (dansa).....	26
La coqueta (dansa)	28
La frescachona (dansa)	30
Loca de amor (dansa).....	32
La carnavalesca (americana).....	36
El graller (pasdoble).....	38
El andarín (pasdoble)	40
Rompen filas (pasdoble).....	42
La ligera (polca)	43
La republicana (polca)	46
La bicicleta (polca amb variacions)	49
La modernista (masurca)	52
Palmira (masurca).....	54
Un capricho (masurca obligada de gralla)	57
El vallesano (vals jota).....	60
El montanyès (vals jota)	62
El Curro (vals jota).....	64
Algabeño (vals jota)	66
El jaleo (vals jota).....	69
Los gasistas (xotis).....	72
Los vendrellenses (xotis).....	74
Los liliputienses (xotis)	76
Los huérfanos (xotis)	78
La fira de Vilanova (fantasia per a gralles amb variacions de la 1 ^a gralla, augmentada amb cants originals de J. A. Clavé)	81
Lliri d'aigua (fantasia amb variacions de gralla)	88